

TEKNOLOJİK DEĞİŞİMİN SİYASAL ALANA YANSIMALARI: İSVEÇ KORSAN PARTİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Samet KAVOĞLU

ÖZET

Bilişim teknolojilerinde 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren meydana gelen hızlı değişim, bilgisayarlaşma oranının ve internete erişim imkânlarının artmasıyla birlikte toplumsal hayatı önemli oranda şekillendirmiştir. Günlük faaliyetlerin yanı sıra hayal dünyasının zenginliklerini de hedef kitlelere sunma imkânı veren internet, yeni bir toplumsallaşma alanı olarak ortaya çıkmış; kapitalist sistemin özü gereği önem kazanan her ürün, mecra gibi internet de hızla ticarileşmiştir.

Ticarileşme ile birlikte internetin sağlayabileceği olanakların sınırlandırılmaya başlandığı fikri dünyanın çeşitli coğrafyalarında dillendirilmeye başlanırken, bu konuyu siyasi mücadele alanı haline getiren ilk örgüt İsveç Korsan Partisi olmuştur.

Değişen dünyada sistem eleştirisinin mücadele alanı geçmiş dönemlerin aksine sokaklar değil, çağa uygun, hızlı örgütlenme imkânı sunan sanal ortam olmaya başlamıştır. Fikri altyapıları tartışmalı da olsa İsveç'te doğan ve dünyanın 40 ülkesinde partileşen ya da partileşme çalışmalarına devam eden bir fikri akım ve söylemleri siyasi iletişim bağlamında incelenmiştir.

Türkiye'de aynı söylemlerle bir parti kurması durumunda, İsveç'teki verilerden yola çıkarak, en büyük oy tabanı olacağı düşünülen üniversite gençliği üzerinde nasıl bir etki yapacağı araştırılmıştır.

Araştırma, Kırklareli Üniversitesi Lüleburgaz MYO'da yapılmış ve buradan elde edilen bulgular üzerine değerlendirmelerde bulunulmuştur. Araştırma evreninin genişliği dikkate alınarak, bu noktada şunu ifade etmek gerekir ki, bu çalışma, konuya dair öncül bir araştırma olduğundan seçilen örnekleme evrene genişletilmeye çalışmak hatalı sonuçların ortaya çıkmasına yol açabilir. Araştırma sonuçlarının genelleştirilebilmesi için evreni ölçeklendirecek yapıda örneklerle sınanması gerektiği de ifade edilmelidir.

Araştırma bulguları incelendiğinde Korsan Parti'nin söylemlerine karşı genel olarak olumlu bir bakış açısı gözlenirken, böyle bir partinin Türkiye'de kurulması durumunda olumlu görüş beyan edenlerin dahi büyük oranda bu partiye oy vermeyeceklerini ifade etmeleri araştırmanın dikkate değer bulgularındandır.

Anahtar Kelimeler: Siyaset, Siyasi İletişim, Teknoloji, İnternet, Korsan Parti.

GİRİŞ

Günümüzde teknolojik gelişmeler, hızlı nüfus artışı ve kentleşme, nüfusun sosyo-ekonomik yapısındaki değişimler, bireylerin yaşam tarzlarında, istek ve ihtiyaçlarında farklılaşma yaratmıştır.

Siyasal aktörler rekabetin yoğun olduğu siyaset sahnesinde rakiplerinden farklılaşmak ve seçmenlerde partiye bağlılık oluşmasını sağlamak amacıyla toplumsal farklılaşmaları oya tahvil edebilmek için iletişim stratejilerini ve daha geniş kitlelere ulaşabilmek adına mecra seçimlerini genişletmektedir.

Bu çalışmada, siyaset sahnesinde niş bir alanda faaliyetlerini yürüten İsveç'te kurulu Korsan Parti'nin internet yasakları, patentler ve özel hayatın mahremiyeti üzerine kurulu siyasal söylemi açıklanmış, internetin siyasal iletişimdeki yeri ve önemi üzerinde durulmuş, ilgili siyasal söylemin Türk gençliği üzerinde yarattığı etkiyle ilgili, T.C. Kırklareli Üniversitesi'ne bağlı Lüleburgaz Meslek Yüksek Okulu Muhasebe bölümünde öğrenim gören öğrenciler üzerinde, 2010 yılı Nisan ayında kantitatif yöntem kullanılarak yapılan ampirik bir çalışmanın sonuçları irdelenmiş, yorumlanmış ve açıklanmıştır.

Siyaset ve Siyasal İletişim

Siyasal iletişim kavramını tanımlamaya başlamadan önce, kavramı tam bir doğruluk içinde tanımlamanın zor olduğunu belirtmek gerekir. Kavramın tam anlamıyla tanımlanmasındaki zorluk ise, onu oluşturan sözcüklerin -siyasal ve iletişim- çok farklı tanımlamalara açık olmasından kaynaklanmaktadır (McNair, 2007: 3).

Siyasal iletişimi tanımlamak gibi zorlu bir işe soyunmadan önce siyaset kavramına bakmak yararlı olacaktır. Bu noktada Kapani (1997) iki görüş olduğunu ileri sürmekte ve şu şekilde ifade etmektedir;

“Bir görüş ve anlayışa göre, siyaset toplumda yaşayan insanlar arasında bir çatışma, bir mücadele ve kavgadır. İnsanlar yaradılışları, sosyal ve ekonomik durumları bakımından değişik fikirlere ve değişik çıkarlara sahiptirler. Aralarındaki düşünce, çıkar ve psikolojik eğilim farklılıklarından doğan çatışma siyasetin temelini oluşturur.

Diğer görüşü benimsemeyenlere göre ise siyasetin amacı, her şeyden önce toplumda bütünlüğü sağlamak, özel çıkarlara karşı koyarak genel yararı ve insanların “ortak iyiliğini” gerçekleştirmektir. Bu görüşü savunanlara göre siyaset, herkesin yararına olan bir toplum düzeni kurma çabasından başka bir şey değildir” (Kapani, 1997: 17).

Siyasal iletişim konusundaki çalışmaların kökeni ise Aristoteles'in *Politika* ve *Retorik* adlı eserlerine kadar götürülür (Tokgöz, 2008: 94). Aristo, türdeş toplumlarda siyaset yapmanın tek biçimi olarak bütün yurttaşların katıldığı konuşmaları

göstermiş, siyaset yapma biçimini aracısız konuşma ve böylece siyasetin kendisinin diyalektikle özdeş olması şeklinde tanımlamıştır. Ayrıca iletişimsel olan ile siyasal olanın birliğine gönderme yaparak, Atina'da yaşayan yurttaşların ortak iyilerini yeniden tasarlayabilmenin tek yolunun iknaya dayalı birbirleriyle olan konuşma tekniklerinin geliştirilmesinde görmüştür (Köker, 1998: 84).

Aristoteles, *Retorik*'te insanları ikna etme adına icra edilen üç tür konuşmanın var olduğunu da ifade etmiştir. Bu konuşma türlerinden birisi siyasal konuşmadır ve bu konuşma, "bizleri ya bir şeyi yapmaya ya da yapmamaya iter". "Siyasal konuşma yapan önerilen bir eylem yolunun uygunluğunu ya da zararlı olduğunu tanıtmayı amaç edinir" (Aristoteles, 2004: 44).

Sanayileşme ve buna paralel olarak değişen iktidar yapıları siyasal iletişimi de şekillendirmiş, İngiltere, Kıta Avrupası ve Amerika'da bu süreç hızla gelişmiştir. Özellikle İngiltere'deki Sanayi Devrimi'nden itibaren basın özgürlüğü çağrısı, Avrupa ve ABD'de modern devlete yönelik daha demokratik ve daha laik bakış açıları getirerek, medeni haklar ve siyasal demokrasi mücadelesine hız kazandırmıştır (Keane, 1993: 43-48).

Günümüz siyasal iletişiminde elzem olan kitle iletişim araçları teknik anlamda gelişirken, 12 Nisan 1776'da Virginia Eyaleti İnsan Hakları Bildirgesi'nde basın özgürlüğünün yazılı hale gelmesine yönelik ilk adım atılmış, 4 Temmuz 1776'da yayınlanan Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'nde basın özgürlüğü bireyin ayrılmaz hakları arasında sıralanmıştır (Tokgöz, 2008: 68).

Siyasal iletişim kavramı, İkinci Dünya Savaşı sonrası Amerika Birleşik Devletleri'nde gelişme gösterirken, 1960'lı yıllarda da Batı Avrupa ülkelerinde yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır (Topuz, 1991: 7).

Çağdaş tanımlar incelendiğinde siyasal iletişim, "belli ideolojik amaçları, toplumda belli gruplara, kitlelere, ülkelere ya da bloklara kabul ettirmek ve gerektiğinde bu amaçları eyleme dönüştürmek, uygulamaya koymak üzere siyasal aktörler tarafından çeşitli iletişim tür ve tekniklerinin kullanılması ile yapılan iletişim" olarak ifade edilmektedir (Aziz, 2003: 3).

Denton ve Woodward (1990), siyasal iletişimi kısaca, kamusal kaynakların (devlet geliri ya da hazine) bölüşülmesi, resmi otorite (yasama, yürütme ve yargı gücünü elinde bulunduranlar) ve resmi yaptırımlar (ödül ya da cezaları belirten) hakkında yapılan kamusal tartışmalar olarak tanımlamışlardır. Graber ise "siyasal dil" kavramıyla siyasal iletişim kavramına ilişkin daha kapsamlı bir tanım ileri sürerek, siyasal iletişimin yalnızca retorik kapsamadığını, aynı zamanda beden dili ve siyasal eylemler (boykot veya protesto vb.) gibi paralinguistik işaretleri de içine aldığını ifade etmiştir (McNair, 2007: 3).

Siyaset ve siyasal iletişim kavramlarına ilişkin literatürde taramasını takiben günümüz toplum yapısında değiştirici ve dönüştürücü rol oynayan genelde kitle iletişim araçları, özelde de internetin siyasal iletişimdeki rolüne vurgu yapmak yararlı olacaktır.

Siyasal İletişimde İnternetin Önemi

Kitle iletişim araçları siyasal fikirlerin hedef kitlelere duyurulmasında ve kitlelerin manipülasyonunda her dönemde önemli yere sahiptirler. Fransız Devrimi incelendiğinde, *Revolutions de Paris* gazetesinin, "Büyükler bize sadece, biz diz çökmüş olduğumuz için büyük görünürler. Ayağa kalkalım!" şeklindeki başyazısının kitleleri harekete geçirmede çok önemli bir rolü görülmektedir (Jeanneney, 2006: 59–61).

Siyasal iletişimde kullanılan ikinci önemli kitle iletişim aracı radyodur. Özellikle Naziler, Avrupa'da işgal ettiği ülkelerin vericilerini, kendi yayınları için kullanmış; Berlin'de hazırlanan programlar Prag, Brüksel, Varşova, Oslo, Kopenhag, Atina ve Belgrad'da yayınlanmıştır (Jeanneney, 2006: 169–172).

Televizyon, çok uzun bir süre kitleli ikna için en güçlü kitle iletişim aracı olarak kabul görmüş ve siyasal iletişim alanında da yaygın bir şekilde kullanılmıştır (Atabek ve Kılıç, 2007). Günümüzde de yaygınlığı, erişim katsayısı, görseleğe ve tekrara önem veren yapısı sayesinde hedef kitle tarafından kolay algılanabilir olması gibi kriterler göz önünde bulundurularak etkisinin büyük oranda devam ettiği ifade edilmelidir.

Kitle iletişim araçlarının en yenisi olan internet, bünyesinde geleneksel iletişim araçlarını barındırabilme özelliğine sahip kitleli erişime sahip (Selnow, 1998: 1) yazılı, görsel ve işitsel basının özelliklerini taşıyan fakat buna ek olarak iki yönlü iletişimi kolaylaştıran elektronik bir ortam olarak ortaya çıkmıştır. Diğer iletişim teknolojileri ile kıyaslandığında ortaya çıkan en etkileyici farkı ise karşılıklı iletişime olanak tanınması ve anında geri bildirim sağlaması olmuştur. İnternet ortamında, fiziksel şartlarla ya da zamanla sınırlı olmayan iletişim, kullanıcıların ve örgütlerin birbirleriyle zamandan ve mekândan bağımsız olarak iletişim kurabilmelerine imkân tanımıştır (Odabaşı ve Oyman, 2002: 325).

İnternet doğası gereği yukarıda ifade edilen özelliklere sahip olmakla birlikte, ticari bir faaliyet neticesinde dağıtım yapıldığı için internet kullanımına erişim açısından da incelenmesi yerinde olacaktır. Türkiye'de internet servis sağlayıcılarının başlangıçta kurulmuş, ardından da aylık periyotlarda ücretlendirme esasına göre hizmet verdiği düşünüldüğünde, ülkedeki internete erişim oranlarının da bilinmesi, araştırma bulgularını okuma ve anlamlandırma bakımından yararlı olacaktır.

Kısa adı TÜİK olan Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2009 yılı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması sonuçlarına göre Türkiye'deki hanelerin internet bağlantısı 2007 yılında yüzde 19,7 iken, 2008 yılında yüzde 25,4'e çıkmıştır. 2009 yılında ise yine önemli bir sıçrama göstererek yüzde 30'a ulaşmıştır (TÜİK, 2009: 147).

Aynı anketin sonuçlarına göre 16-74 yaş grubundaki bireylerin internet kullanım oranları da yıllar itibariyle önemli bir artış göstermektedir. TÜİK anketinin ortaya koyduğu bir diğer önemli sonuç ise; 2009 yılının ilk çeyreğinde bireylerin % 56,3'ünün oyun, müzik, film, görüntü indirmek ya da oynatmak için interneti kullanmasıdır.

Toplumsal düzeyde artan internet kullanma oranına paralel olarak sanal dünya, siyasal iletişim için önemi giderek artan bir mecra haline gelmektedir. Morgan Stanley tarafından yapılan araştırmaya göre; 50 milyon kişiye ulaşımın radyo ile 38 yıl, televizyon ile 13 yıl, internetle ise sadece 5 yıl sürdüğünün saptaması da internetin önemini ortaya koyan bir göstergedir (Hyland, 2010).

Bu göstergeleri, hedef kitlelerine daha etkin olarak ulaşmak isteyen tüm organizasyonlar gibi siyasal aktörler de fark etmiş ve bu alanı tanıtım faaliyetlerinin bir ayağı olarak görmüşlerdir. Sadece İsveç'te bir parti, internetin yapısal sorunları üzerinde durmuş ve siyasal söylemini bunun üzerine inşa ederek, kendisine has, eşsiz bir niş pazar elde etmiştir.

İsveç Korsan Partisi

İşsizlik, yoksulluk, sağlık hizmetlerine erişememe vb. sorunların görülmediği ya da az görüldüğü, ekonomik ve sosyal yapısı görece iyi olan ülkelerde hükümetlerden beklentilerde, siyasi taleplerde de değişimler yaşandığı gözlenmektedir. İnternetin gelişimi ve sanal gerçeklik olarak özellikle gençlerin gündelik yaşantısında önemli bir yer işgal etmesiyle birlikte, ortaya çıkan taleplerden birisi de internet üzerindeki yasakların kaldırılması olmuştur.

İsveç'te kurulan Korsan Parti (Pirat Partiet) de, internetten dosya paylaşımını engelleyen yasalara, patent sistemine ve kişisel verilerin mahremiyetini hiçe sayan uygulamalara karşı olduğunu ifade ederek siyaset sahnesine çıkmıştır. Parti web sitesinde de görüleceği üzere diğer partilerin siyasal söylemlerinde önemli yer tutan eğitim, sağlık, uluslararası ilişkiler vb. hiçbir konuyla ilgilenmeyen partinin programında yukarıda belirtilen hükümler dışında bir hedef de belirtilmemiştir (www.piratpartiet.se, 2010).

Korsan Parti'nin Tarihsel Gelişimi

Korsan Parti'nin fikri altyapısını, internette dosya paylaşımını korsanlık olarak nitelendiren şirket ve örgütlere karşılık olarak, 2003 yılında İsveç'te kurulan Korsanlık Bürosu (Piratbyran) oluşturmuştur (Gözükeleş, 2009: 2)

2003 yılında Korsanlık Bürosu tarafından kurulan The Pirate Bay (Korsan Körfezi) sitesi, yazılım, müzik ve film endüstrisi tarafından korsanlık olarak ifade edilen dosya paylaşımının önemli merkezlerinden biri haline gelmiştir.

İnternetin yaygınlaştırılması, bağlantı hızının artması ve özellikle dosya paylaşımını kolaylaştıran “bittorent” teknolojisinin gelişmesiyle birlikte The Pirate Bay’in kullanıcı sayısı hızla artmıştır. Site sunucularında yasadışı içeriğe yer vermediği için, yukarıda ifade edilen sektörlerdeki birçok işletme tarafından şikâyet edilmesine rağmen, yapılan faaliyet İsveç yasalarına göre suç sayılmadığından cezai işlem başlatılmamıştır.

Bu süreç, İsveç hükümetinin internetten telif haklarına tabi olan materyalin indirilmesini yasadışı ilan eden yasa çıkarmasına kadar devam etmiş; yasanın çıkmasını izleyen süreçte The Pirate Bay’e ve Korsanlık Bürosu’na polis baskınları yapılmıştır. The Pirate Bay’in sunucularına el konulması ve siteden sorumlu 3 kişinin gözaltına alınması İsveç’te önemli oranda tepki çekmiştir. Sitenin sunucuları Hollanda’ya taşınırken, Korsanlık Bürosu söylemlerini siyasal bir parti olarak ifade etme kararı almıştır (Gözükeleş, 2009: 3).

İsveç kanunlarına göre parti kurmak için gerekli ilk adım olan 500 imzayı toplamak için girilen arayışta 36 saat gibi kısa bir sürede 4 bin 725 imza toplamayı başaran oluşum siyaset sahnesinde yerini almıştır (Hürriyet, 2010). Parti, ilk seçim deneyimi olan 2006 seçimlerinde oyların yüzde 0,63’üne denk gelen 34 bin 918 oy almış ve kuruluşunun üzerinden 9 ay geçmiş olmasına rağmen seçime giren 40 parti içerisinde 10’uncu sıraya yerleşmiştir. İsveç’te uygulanan yüzde 4’lük seçim barajını geçemediği için parlamentoda temsil edilemeyen parti, yüzde 2,5’in altında kaldığı için seçim yardımı da alamamıştır (en.wikipedia.org, 2013).

Bu seçimlerden sonraki ilk ciddi sınavını 2009 Avrupa Parlamentosu (AP) seçimlerinde veren parti yüzde 7,13’lük oy oranıyla AP’de 18 sandalye ile temsil edilen İsveç’in 5’inci büyük partisi olarak 2 üye göndermeyi başarmıştır (www.europarl.europa.eu, 2010).

Korsan Parti’nin İletişim Stratejisi

Korsan Parti’nin öncülü olan Korsanlık Bürosu, amacını telif haklarını, enformasyon altyapısını ve sayısal kültürü sorgulamak olarak tanımlarken, iletişim stratejisini internet üzerinden enformasyon yaymanın yanı sıra, hedef grupların içerisinde yer alarak onlara yönelik bilgilendirme toplantıları, sokak gösterileri ve kampanyalar düzenlenmek üzerine kurgulanmıştır.

İnternet yasaklarını protesto amacıyla kurulan partinin iletişim stratejisinin ana ayaklarından birini resmi internet sitesi üzerinden yaptığı faaliyetler oluşturmaktadır. Her siyasal partide olduğu gibi İsveç Korsan Partisinin sitesinde de parti politikaları, siyasal tarihi vb. partiyle ilgili bilgiler yer almaktadır. (www.piratpartiet.se, 2010)

Sitedeki “Hareket” başlığı altında ise üyeliğin ücretsiz olduğunu fakat bağış yapılmasının tavsiye edildiğini belirten bir notla başlayan partiye veya gençlik örgütüne üyelik formu; parti aktivisti, anahtar kişisi olmayı talep edenler için başvuru formları yer almaktadır.

Seçim kanununa göre mali yardım için gerekli barajı geçemeyen parti siyasal faaliyetlerini sürdürebilmek adına üyelerinin ya da kendisini oluşuma yakın hissedilen seçmenlerin ekonomik desteğini almak için farklı stratejiler izlemiştir. Ana sayfa ile tüm alt sayfaların sağ tarafında ve “Hareket” başlığı altında diğer partilerde çok nadir görülebilecek olan, parti logosu ya da renklerini taşıyan çok çeşitli ürünler ile siyasal hareketi tanımlayan kitapların satıldığı bir butik bulunmaktadır. 10 kategoride 115 çeşit ürünün satıldığı parti butiği çeşitliliği ve ürünlerdeki yaratıcı tasarımlarıyla ilgi çekmekte ve partiye önemli bir kazanç sağlamaktadır.

Partinin mali yapısını güçlendirmek adına yapılan ve sitede butik kısmıyla aynı yerlerde duyurulan partiye yardım seçeneği de önemli bir gelir kaynağı olarak görülmektedir. İlgili sayfaya girildiğinde bağışların parti için önemini belirten bir yazıdan sonra çeşitli bağış alternatifleri sıralanmaktadır. Bu noktada siyasal iletişim açısından önemli olan ve Korsan Parti’yi özellikle Türkiye’deki çoğu siyasal partiden ayıran başlıca özellik bağış oranlarının aylık ve yıllık bazda detaylı dökümleri ile gelirlerin giderleri karşılama oranını gösteren verileri resmi web sitesinde yayınlamasıdır.

Üyeleriyle ve takipçileriyle şeffaf ve karşılıklı iletişim kurmak istediğini ifade edersine site içerisinde forum ve sohbet odaları kurmaları dikkat çekmektedir. Ayrıca özgür yazılım olarak lanse edilen web sözlüğü wikipedia’nın bir benzerinin parti için yapılmış olması da partiyi rakiplerinden ayıran önemli bir noktadır. Sitede fark yaratan diğer bir özellik ise internetten yayın yapan Korsan Radyo uygulamasıdır.

İnternet yasaklarını protesto eden ve telif haklarının kaldırılması durumunda internetin çok büyük bir kütüphane olacağını ifade eden parti, bu söylemine uygun olarak resmi web sitesini de çok kapsamlı, zengin içerikli, şeffaf ve özgür yazılım ruhuna yaraşır uygulamalarla hazırlamıştır. Politik amaçlarıyla diğer siyasi partilerden kolayca ayrılan parti, web sitesinin her noktasında da bu farkı göstermeyi amaçlamıştır. Küçük bir ayrıntı olmakla birlikte, internet sitelerinin büyük bir çoğunluğunun alt kısmında yer alan ve site içeriğini izinsiz kullanmanın suç olduğunu belirten “copyright” sözcüğüne kinayeli bir gönderme yaparak site sayfalarının en alt bölümüne “No copyright” ve hemen altına da Türkçe karşılığı “İyileştirmeler için öneriler?” olan bir yazı konulması parti felsefesini ortaya koymak adına önemli bir detaydır.

Korsan Parti’nin Uluslararası Etkileri

Korsan Parti’nin ortaya koyduğu bakış açısı İsveç’te olduğu gibi dünyada da geniş ilgi uyandırmış; Kıta Avrupası, Birleşik Krallık, Kuzey ve Güney Amerika, kapitalist sistemi yeni benimseyen bazı eski Doğu Bloku ülkeleri ve Güney Afrika dâhil olmak üzere toplam kırkın üzerinde ülkede “Korsan Parti”ler kurulmuş ya da kurulma aşamasına gelmiştir (en.wikipedia.org, 2013).

Şekil 1. Korsan Partilerin Küresel Dağılım Haritası

Kaynak: en.wikipedia.org, 2013.

Ekonomik ve siyasal sistemleri, tarihleri, gelişmişlik düzeyleri, kişi başına düşen milli gelirleri, hatta partinin temellerini atan internete erişim olanakları dahi çok farklı ve eşitsiz olan ülkelerde aynı prensiplere bağlı partilerin kurulması internetin siyasal iletişim üzerindeki etkisini göstermesi adına dikkate değer bir noktadır.

Bu oluşumlardan bir kısmı İsveç Korsan Partisi gibi başarılı olarak nitelendirilebilecek sonuçlar da elde etmiştir. Alman Korsan Partisi, 16 eyalet parlamentosundan oluşan Federal Almanya'da Berlin, Kuzey Rhine-Westphalia, Saarland, Schleswig-Holstein eyalet meclislerinde temsil edilmeye hak kazanırken; Çek Cumhuriyeti'nde 1'i ulusal, 3'ü halk meclisi, İzlanda da 3 ulusal meclis, İspanya ve İsviçre'de 2'şer halk meclisi, Avusturya'da da 1 halk meclisi üyesi seçtirmişlerdir (en.wikipedia.org, 2013).

Küresel ölçekte yaygınlaşan Korsan Parti oluşumlarının kurulmalarını destek olmak, aralarındaki iletişim ve işbirliğini arttırmak adına 2010 yılında Brüksel'de yapılan toplantıda kısa adı IPP olan "Pirate Parties International" kurulmuştur. Fikri akımın siyasal arenadaki ilk oluşumu olan İsveç Korsan Partisi dâhil 12 partinin gözlemci statüsünde bulunduğu organizasyonun 42 üyesi bulunmaktadır (www.pp-international.net, 2013).

Araştırmanın Metodolojisi

Araştırmanın Amacı, Önemi ve Yöntemi

Araştırmanın amacı, yukarıda ifade edilen siyasal söylemin Türk gençliğinde yarattığı etkiyi çeşitli değişkenler açısından değerlendirmektir. Araştırma evreni bu çalışmada ulaşılabilecek erişim kapasitesinin çok üzerinde olduğu için, küçük bir

örneklem grubuyla non-parametrik öncü bir çalışma yapılmıştır. İlgili çalışma daha önce araştırılmamış bir konuda fikir vermek adına yapılmıştır. Evrenin bu konudaki eğilimlerini belirlemek için daha geniş ölçekli bir çalışma yapılmalıdır.

Araştırma, T.C. Kırklareli Üniversitesi'ne bağlı Lüleburgaz Meslek Yüksek Okulu Muhasebe bölümünde öğrenim gören öğrenciler üzerinde, 2010 yılı Nisan ayında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada anket ve birincil verilere dayalı anlık araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan deneklere, sosyo-demografik özellikleri belirleyen sorular ve siyasal söylem anketi uygulanmıştır. Kullanılan ankette 9 adet sosyo-demografik yapıyı belirlemeye yönelik sorunun yanı sıra, internet kullanım alışkanlıkları ile ilgili 3, siyasal tercihlerle ilgili 5, gelecek projeksiyonu ile ilgili 2 soru yer almaktadır. Siyasal söylem ölçeğinde ise 3 soru bulunmaktadır. Ölçekte "kesinlikle katılıyorum"dan, "kesinlikle katılmıyorum"a uzanan 5'li likert tipi ifadeler kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alfa Katsayısı α : 0,844 çıkmıştır. Bu sayı uyguladığımız 3 maddelik ölçeğin yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Araştırma için ilgili bölümde okuyan 117 öğrenciye anket dağıtımı yapılmış, bunlardan 9'u sistematik hata, 5'i eksik cevaplar nedeniyle araştırmadan çıkarılırken, 3 anket de geri dönmediği için geriye kalan 100 adet anket veri olarak incelenmiştir. Anketlere verilen yanıtlar değerlendirilmeye alınmış, anket sorularının ve ifadelerinin analiz edilmesi ve değerlendirilmesinde SPSS istatistik paket programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler aşağıda tablolar halinde sunulup değerlendirmesi ve yorumu yapılmıştır.

Araştırmanın Bulguları

Araştırmaya Katılanların Sosyo Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo demografik özelliklerini incelediğimizde öğrencilerin %64'ünün kadın, %36'sının erkek olduğu; yetiştiği yere göre ise %12'sinin köyde, %20'sinin kasabada, %52'sinin ilçede, %2'sinin ilde, %14'ünün büyük şehirde yetiştiği görülmektedir.

Katılımcıların internet kullanım alışkanlıkları incelendiğinde %30'unun günde 1 saat, %16'sının günde 2 saat, %22'sinin günde 3 saat, %6'sının günde 4 saat, %26'sının da günde 5 saat ve daha fazla internette zaman geçirdiği görülmektedir.

İnterneti kullanım amaçları incelendiğinde ise katılımcıların yarısından fazlası (%54) interneti öncelikli olarak araştırma yapmak için kullandığını ifade etmektedir. Katılımcıların %20'lik bölümü interneti müzik dinlemek için kullanırken; %18'lik bölümü e-posta yazmak/okumak; %4'ü oyun oynamak; kalan %4'ü de program ya da film indirmek için kullanmaktadır.

İnternet kullanım alışkanlıkları ile ilgili son soru olan ücretsiz programlar hari-
cindeki programları indirme sorusunda öğrencilerin %52'sinin korsan yazılım
ve/veya film indirdiğini beyan ettiği görülmektedir.

Siyasi kimliği tanımlamak amacıyla sorulan soruya katılımcıların %78 gibi bü-
yük bir çoğunluğu Atatürkçüyüm cevabını verirken, %10'u kendisini Milliyetçi,
%8'i İslamcı, %2'si Liberal, %2'si de Muhafazakâr olarak tanımlamıştır. Seçenekler
arasında yer alan Demokrat, Sosyal Demokrat, Sosyalist ve Diğer seçenekleri ise
hiçbir katılımcı tarafından tercih edilmemiştir.

Siyasete ilgi düzeyleri üzerine yapılan araştırmada ise katılımcıların %80 gibi
büyük çoğunluğunun siyasetle hiç, çok az ya da biraz ilgilendikleri görülmekte-
dir. Oldukça ilgili olduğunu ifade edenler %18'lik kitleyi oluştururken, çok ilgili-
yim diyenler sadece %2'de kalmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu 18 yaşını
yeni aştığı için son seçimlerde oy kullananların oranı %30'da kalmıştır.

Seçim barajları konusunda %52'lik çoğunluk seçim barajının düşmesini ister-
ken, %2 tamamen kaldırılmasını, %36 olmasını, %10 ise daha yüksek olmasını uy-
gun bulduğunu ifade etmiştir.

Katılımcıların Türkiye'nin geleceğine ilişkin beklentileri incelendiğinde sadece
%16'lık bir bölümün ülkenin gelecekte daha güçlü olacağını, %46'sının değişiklik
olmayacağını, %30'unun güçsüzleşeceğini, diğer şikkını seçen %8'in ise geleceğin
konjenktürel durumlara göre şekilleneceğini düşündüğü görülmektedir.

Kişisel gelecek beklentilerine ilişkin sonuçlar incelendiğinde %42'lik kesimin ge-
lecekte umutlu olduğu görülürken; %32 gibi önemli bir çoğunluğun ise umutsuz ol-
duğu ortaya çıkmaktadır. Geleceği hakkında fikri olmadığını ifade edenlerin oranının
da %26 gibi yüksek bir oranda olması da üzerinde düşünülmesi gereken bir noktadır.

Yukarıda genel hatlarıyla ortaya konan sosyo-ekonomik şartlara sahip gençlerin, İs-
veç'te kurulan ve dünyanın çeşitli ülkelerinde hızla yayılan Korsan Parti'nin ilkelerine
karşı olan bakış açıları incelendiğinde Tablo-1'deki gösterilen tablo ortaya çıkmaktadır.

Korsan Parti'nin siyasal söylemini oluşturan sacayağından ilki olan internette
telif hakları uygulamalarını ticari amaçla yapılmadığı sürece reddetme yaklaşı-
mına gençlerinin nasıl baktığını incelemek için sorulan soruya katılımcıların
%54'ü olumlu yanıt verirken, %12'si çekimser, 34'ü ise olumsuz yanıt vermiştir.

Katılımcıların %14'ü ilaç patentleri başta olmak üzere tüm patentlerin kaldı-
rılması gerektiği konusunda kararsız olduklarını, %54'ü kaldırılması gerektiğini,
%32'si de patent sisteminin devam etmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Özel hayatın gizliliği konusunda ise katılımcılar arasında büyük bir konsensüs
olduğu görülmüştür. Katılımcıların %30'u devletin özel hayatın gizliliğinin ko-
runmasına daha fazla önem vermesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılıyorum,

%36'sı katılıyorum derken, %14'ü kararsızım, %10'u katılmıyorum, diğer %10'luk grup ise hiç katılmıyorum ifadesini kullanmıştır.

Tablo 1. Siyasal Söylem Ölçeğine Verilen Yanıtların Frekans ve Yüzde Dağılımları

DEĞİŞKENLER	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	- X	S
	Fi						
	% fi						
1. İnternette ticari amaç gütmeyen tüm kopyalama ve kullanım bedava olmalıdır.	14	40	12	26	8	2,74	1,220
	14,0	40,0	12,0	26,0	8,0		
2. İlaç patentleri başta olmak üzere tüm patentler kaldırılmalıdır.	8	46	14	22	10	2,80	1,172
	8,0	46,0	14,0	22,0	10,0		
3. Devlet özel hayatın gizliliğini korumak için daha fazla önlemler alınmalıdır.	30	36	14	10	10	2,34	1,281
	30,0	36,0	14,0	10,0	10,0		

Siyasal Söylemi Onaylama İle Partileşmeye İlişkin Bulgular

Araştırmanın en ilginç noktalarından biri de siyasal söylemi onaylama ile Türkiye'de Korsan Parti kurulması talebi arasındaki paralel olmayan durumdur. Katılımcıların önemli bir bölümü (%58) ilgili partinin siyasal söylemini desteklemesine rağmen, böyle bir partinin Türkiye'de kurulmasına araştırmaya katılanların sadece %20'si ihtiyaç olduğunu düşünürken, %24'ü ilgili soruya olumsuz cevap vermiş, %56 gibi büyük bir çoğunluk ise kararsız olduğunu ifade etmiştir.

Siyasal Söylemi Onaylama İle Oy Verme Davranışına İlişkin Bulgular

Siyasal söyleme kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum diyenlerin oranı %58 düzeyinde olmakla birlikte böyle bir partinin kurulması durumunda oy vereceğini beyan edenlerin oranı sadece %16 düzeyindedir. Katılımcıların %24'ü Korsan Par-

ti'ye oy vermeyeceğini ifade ederken, %60 gibi çok yüksek bir kitle kararsız olduğunu beyan etmiştir.

Siyasal Söylemi Onaylama İle İlgili Söylemin Siyasal Başarıya Etkisine İlişkin Bulgular

Katılımcıların büyük çoğunluğu diğer sorularda olduğu gibi kararsızım seçeneğini tercih ederken, % 16'lık kesim bu söylemleri parti programına koyan partinin daha başarılı olacağını, %28'lik bölümde yer alan katılımcılar da daha başarısız olacağını beyan etmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Katılımcıların telif hakları ile ilgili verdiği yanıtlar ve ülke gerçekleri incelendiğinde korsan yazılımın çok yaygın olduğu, internetten illegal film ve lisanssız program indirmenin suç olarak algılanmadığı, konunun büyük oranda emek hırsızlığı bağlamında değerlendirilmediği göze çarpmaktadır.

Özel hayatın mahremiyetinin korunması konusunda devletin yeterli önlemleri almadığı da katılımcılar tarafından ifade edilmiştir. Bu sonuç özel hayatın gizliliğinin korunması konusunda devletin eksikleri olduğunu ortaya koymasının yanı sıra, araştırmanın yapıldığı dönemde izinsiz telefon dinleme vb. olayların medyanın gündeminde olmasının da etkili olabileceği dikkate alınmalıdır.

Patentler konusunda da telif hakları ve özel hayatın mahremiyeti ile ilgili genel görüşe paralel sonuçlar ortaya çıkmıştır. Katılımcıların üniversite öğrencisi olmaları nedeniyle sağlık giderlerinin aileleri ya da üniversiteleri tarafından karşılandığı dikkate alınırsa, patentler konusunda bu oranda yüksek bir muhalefetin ortaya çıkması dikkate değer bir noktadır.

İsveç Korsan Partisi'nin söyleminin ana çizgilerini oluşturan üç maddede de olumlu fikir beyan edenlerin oranı yüksek olmakla birlikte, kararsızların ve olumsuz görüş beyan edenlerin de önemli bir orana sahip olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde partinin siyasal söylemine karşı genel olarak olumlu bir bakış açısının olduğu görülmektedir. Buna rağmen ilgili söylemlerle seçmenden oy isteyen bir parti kurulması durumunda, bu partiye oy verebileceğini söyleyen katılımcı sayısının çok düşük, kararsız sayısının ise yarıdan fazla olması Türkiye'deki Korsan Parti oluşumunun en büyük oy tabanını oluşturan gençlerde bile yeterli desteği görmediğini ortaya koymaktadır.

İsveç'te büyük bir sıçrama yaparak AP'ye girmeyi başaran Korsan Parti'nin söylemi, Türkiye gibi genç nüfusu yüksek bir ülkede, iyi planlanmış bir iletişim stratejisi ile önemli oy oranına ulaşabilme potansiyeline sahip olmasına rağmen,

%10 gibi yüksek bir seçim barajının uygulanması da meclise girme şansını düşürecek en önemli etkindir.

Parti söyleminin etkisini azaltacak diğer bir etken ise ülkede kronikleşen yüksek oranlı işsizlik sorunudur. TÜİK'in 2010 Şubat ayı araştırmasında 3,5 milyondan fazla işsiz olduğu ve bunların yüzde 25'inden fazlasının genç işsizler olduğu ortaya çıkmıştır. Gençliğin işsizlik sarmalında olduğu, temel insan hakları ve demokrasi konularında dahi tartışmaların devam ettiği ülkede internet yasaklarını merkeze alan bir siyasal söylemin başarı şansı da tartışmalıdır.

Korsan Parti, Avrupa'da ekonomik göstergeleri Türkiye'ye göre daha iyi olan, temel insan hakları konusunda duyarlı ülkelerde yürüttüğu başarılı iletişim stratejisi ile grafiğini yükseltirken, geldiği nokta itibariyle bir yol ayrımında olduğunu da görmek gerekir. Parti birinci yol olarak söylemini olduğu şekilde muhafaza ederek dar bir hedef kitleye hitap eder ve iktidar olmak yerine diğer partilerin, söylemini ciddiye alarak adımlar atmasını sağlayabilir. İkinci yol olarak da toplumsal ihtiyaçlara göre şekillendireceği siyasal söylemleriyle hedef kitesini genişleterek oy oranını yükseltip, siyaset sahnesinde daha aktif bir konuma gelmeyi amaçlayabilir.

Son Not:

Samet KAVOĞLU, Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, SBE Halkla İlişkiler ve Tanıtım Ana Bilim Dalı.

KAYNAKÇA

- ATABEK, Ü., KILIÇ, S. (2007). *Siber Uzayda Siyasal İletişim: 2007 Genel Seçimlerinde Antalya Milletvekili Adaylarının Web Siteleri*, 10. Sosyal Bilimler Kongresi, 27–30.11.2007, Ankara.
- ARISTOTALES, (2004). *Retorik*, Mehmet H. Doğan (çev), İstanbul: YKY.
- AZİZ, A. (2003). *Siyasal İletişim*, Ankara: Nobel Yayınları.
- DENTON, R., WOODWARD, G. (1990). *Political Communication in America*, NewYork: Preager Publishers.
- GRABER, D. A. (1981). "Political Language", Editör: Dan Nimmo ve Keith Sanders, Handbook of Political Communication, Beverly Hills: Sage Publication.
- GÖZÜKELEŞ, İ. (2009). "Değişen İnternet ve Korsan Partisi", http://www.sendika.org/yazi.php?yazi_no=28002, Erişim Tarihi: 01.09.2010.
- HÜRRİYET GAZETESİ, (2009). *Seçimin Sürprizi Korsan Partisi*, Erişim Tarihi: 08.06.2009.
- HYLAND, T. (2010). " Why Internet Advertising?", <http://www.tripolaris.com/en-service/en-service.html>, Erişim Tarihi: 01.09.2010.
- JEANNENEY, J.- N. (2006). *Başlangıcından Günümüze Medya Tarihi*, Esra Atuk (çev). İstanbul: YKY.
- KALENDER, A. (2005). *Siyasal İletişim: Seçmenler ve İkna Stratejileri*, 2. Baskı, Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.
- KAPANI, M. (1997). *Politika Bilimine Giriş*, 9. Baskı, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- KEANE, J. (1993). *Medya ve Demokrasi*, Haluk Şahin (çev), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- KÖKER, E. (1998). *Politikanın İletişimi İletişimin Politikası*, Ankara: Vadi Yayınları.
- MCNAIR, B. (2007). *An Introduction to Political Communication*, Londra ve NewYork: Routledge.
- ODABAŞI, Y., OYMAN, M. (2002). *Pazarlama İletişimi Yönetimi*, İstanbul: Mediacat Yayınları.
- SELNOW, G. W. (1998). *Electronic Whistle-Stops: The Impact of the Internet on American Politics*, California: Greenwood Publishing Group.
- TOKGÖZ, O. (2008). *Siyasal İletişimi Anlamak*, Ankara: İmge Kitabevi.
- TOPUZ, H. (1991). *Siyasal Reklamcılık: Dünyadan ve Türkiye'den Örneklerle*, İstanbul: Cem Yayınevi.
- TÜİK Haber Bülteni, Sayı:147. 18.08.2009.
- TÜİK Haber Bülteni, Sayı:84. 17.05.2010.
- About the PPI, (2013). <http://www.pp-international.net/about>, Erişim Tarihi: 05.06.2013.
- FİLE: GLOBAL ATLAS OF İDENTİFİED Pirate Parties.svg, (2013). http://en.wikipedia.org/wiki/File:Global_atlas_of_identified_Pirate_Parties.svg, Erişim Tarihi: 06.05.2013.
- LIST OF MEPS, (2010). <http://www.europarl.europa.eu/members/public/geoSearch/search.do?country=SE&language=EN>, Erişim Tarihi: 01.09.2010.
- PIRATE PARTY (Sweden), (2013), [http://en.wikipedia.org/wiki/Pirate_Party_\(Sweden\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Pirate_Party_(Sweden)), Erişim Tarihi: 05.06.2013.
- PIRATPARTIET, (2010). <http://www.piratpartiet.se>, Erişim Tarihi: 01.09. 2010.